

РОЗДІЛ VI МАТЕРІАЛЬНО-ФІНАНСОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Стаття 39. Фінансова основа територіальної громади міста

1. Фінансова основа територіальної громади міста – це сукупність місцевих фінансових ресурсів, за допомогою яких забезпечується реалізація завдань та функцій місцевого самоврядування.

2. До складу фінансових ресурсів територіальної громади (місцеві фінанси) входять:

2.1. Міський бюджет м.Львова.

2.2. Фінансові ресурси підприємств, організацій та установ комунальної форми власності.

3. Управління фінансовими ресурсами здійснюється за допомогою таких ключових методів як фінансове планування, фінансове регулювання (податкове, кредитне, дотаційне та субвенційне) і фінансовий контроль.

Стаття 40. Бюджетна політика територіальної громади міста. Міський бюджет м.Львова

1. Основні напрями бюджетної політики міста на кожен календарний рік повинна визначати міська рада за результатами розгляду звіту про виконання міського бюджету м.Львова за перше півріччя поточного року і прогнозних показників на наступний рік.

Визначення напрямів бюджетної політики здійснюється через затвердження міською радою бюджетної резолюції або проведення окремого пленарного засідання з питань бюджетної політики на наступний бюджетний період.

2. У рішенні про затвердження бюджетної резолюції повинні міститись пропозиції міської ради щодо проекту міського бюджету м.Львова і програми соціально-економічного та культурного розвитку міста на наступний рік та доручення виконавчим органам міської ради щодо розробки та/або підготовки необхідних документів для формування (виконання) міського бюджету.

Формування проекту міського бюджету м.Львова повинно здійснюватись на підставі розробленої програми соціально-економічного та культурного розвитку міста.

3. Основні напрями бюджетної політики, зокрема бюджетна резолюція, підлягають обов'язковому громадському обговоренню шляхом оприлюднення відповідних проектів документів та винесення їх на громадські слухання.

4. Міський бюджет м.Львова – основний фінансовий план територіальної громади, прийняття та виконання якого є гарантією самоврядності територіальної громади.

Підготовка проекту міського бюджету м.Львова здійснюється фінансовим органом міської ради та проходить обов'язкове погодження всіма постійними комісіями міської ради.

5. З метою одержання зауважень і пропозицій від членів територіальної громади міська рада оприлюднює проект міського бюджету м.Львова через розміщення його на офіційній сторінці міської ради у мережі Інтернет.

Проект міського бюджету м.Львова може бути опублікований у визначених міською радою друкованих засобах масової інформації.

Всі зауваження і пропозиції щодо проекту рішення підлягають обов'язковому розгляду фінансовим органом міської ради та/або профільною постійною комісією.

6. Міський бюджет м.Львова затверджується рішенням міської ради, як правило, до початку відповідного календарного року.

Рішенням про міський бюджет м.Львова на відповідний рік встановлюється загальна сума доходів і видатків, затверджуються бюджетні призначення головним розпорядникам коштів, призначення міжбюджетних трансфертів, перелік захищених статей.

7. Інформація про виконання міського бюджету м.Львова підлягає обов'язковій публікації не пізніше 1 березня року, наступного за звітним у друкованому засобі масової інформації, визначеному міською радою.

Публічне представлення звітів (у розрізі економічної класифікації видатків) про виконання міського бюджету м.Львова за попередній рік здійснюється щорічно, до 20 березня наступного року.

Інформація про час і місце публічного представлення звітів публікується разом зі звітом про виконання міського бюджету м.Львова. До звіту додається розшифрування (деталізація) витрат за статтями, розмір яких перевищує 1 млн.грн. (крім заробітної плати з нарахуваннями на неї та комунальних платежів).

Стаття 41. Особливості дохідної та видаткової частини міського бюджету м.Львова

1. Структура міського бюджету м.Львова передбачає поділ всіх доходів і видатків міського бюджету м.Львова на загальний та спеціальний фонди.

При цьому складовою частиною спеціального фонду міського бюджету м.Львова є бюджет розвитку, головною метою формування якого є фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності ради.

2. Доходи міського бюджету м.Львова формуються як за рахунок власних джерел (місцеві податки і збори, відрахування частини прибутку комунальних підприємств, доходи від управління майном, що належить територіальній громаді міста), так і за рахунок закріплених у встановленому порядку законом чи розподілених з Державного бюджету України загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

3. Видатки міського бюджету м.Львова формуються на засадах поділу видатків на два напрямки – видатки для виконання власних повноважень і видатки для виконання делегованих повноважень.

Кошти міського бюджету м.Львова спрямовуються на фінансування діяльності виконавчих органів ради, установ і організацій, що утримуються за рахунок бюджетних асигнувань, а також на фінансування заходів щодо соціального захисту населення тощо.

Кошти бюджету розвитку міського бюджету м.Львова спрямовуються на реалізацію програм соціально-економічного та культурного розвитку міста, пов'язаних зі здійсненням інвестиційної та інноваційної діяльності, а також на фінансування інших видатків, пов'язаних з розширеним відтворенням.

4. Крім бюджету розвитку до спеціального фонду міського бюджету м.Львова включаються і цільові фонди, які створила міська рада.

Доходи цільових фондів отримуються від внесків (у тому числі добровільних) громадян, підприємств, установ, організацій та інших джерел, визначених законом.

Стаття 42. Місцеві податки та збори

1. Місцеві податки і збори – обов'язкові платежі до міського бюджету м.Львова, які згідно з чинним законодавством України встановлює і скасовує міська рада.

Вичерпний перелік дозволених до запровадження місцевих податків і зборів визначається законами України.

2. Рішення міської ради у сфері місцевих податків і зборів базуються на таких принципах:

2.1. Забезпечення стабільних надходжень до міського бюджету м.Львова для виконання функцій міською радою.

2.2. Створення умов для ведення бізнесу і зацікавленості суб'єктів господарювання у підвищенні його ефективності.

2.3. Зменшення обсягів пільг для юридичних чи фізичних осіб.

2.4. Відповідності витрат на адміністрування податків і зборів доходам, які вони приносять.

3. Підготовка та прийняття рішення про встановлення місцевих податків і зборів здійснюється з врахуванням вимог чинного законодавства щодо здійснення регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

Місцеві податки і збори встановлюються за наявності об'єктів оподаткування або умов, з якими пов'язане запровадження місцевих податків і зборів.

4. Рішення про встановлення місцевих податків і зборів, зміну розміру їх ставок, об'єкта оподаткування, порядку справляння чи надання пільг набирають чинності, як правило, з початку наступного бюджетного періоду.

Стаття 43. Місцеві запозичення як інструмент фінансового управління

1. Місцеві запозичення – операції, пов'язані з отриманням міським бюджетом м.Львова коштів на умовах повернення, платності та строковості, за якими виникають боргові зобов'язання міської ради перед кредитором.

2. Місцеві запозичення здійснюються через:

2.1. Укладення договорів щодо отримання позик, кредитів.

2.2. Випуску облігацій внутрішніх або зовнішніх місцевих позик.

3. Рішення про отримання кредиту чи випуску облігацій місцевої позики приймає міська рада щодо кожного випадку окремо.

Рішенням про отримання кредиту надається згода міської ради на укладення кредитного договору уповноваженим органом (підприємством), а також вказується розмір, валюта, термін, на який здійснюється запозичення, і мета запозичення.

Рішенням про випуск облігацій затверджуються умови випуску, якими визначаються загальний обсяг випуску, номінальна вартість однієї облігації, валюта, в якій деномінуються облігації, термін виплати та розмір доходу, термін погашення тощо.

4. Перед укладенням угоди про місцеве запозичення міська рада зобов'язана оприлюднити проект рішення про здійснення місцевого запозичення з метою одержання зауважень і пропозицій від членів територіальної громади.

Проект рішення про здійснення місцевого запозичення оприлюднюється шляхом розміщення його на офіційній сторінці міської ради у мережі Інтернет. Проект рішення може бути опублікований у визначених міською радою друкованих засобах масової інформації.

Всі зауваження і пропозиції щодо проекту рішення підлягають обов'язковому розгляду профільним виконавчим органом міської ради чи профільною постійною комісією.

5. Обов'язковою умовою здійснення місцевих запозичень є цільове спрямування залучених коштів на реалізацію затверджених радою інвестиційних проектів, що мають відповідне технічне обґрунтування, терміни окупності або визначені джерела відшкодування коштів.

Стаття 44. Фінансові ресурси підприємств, організацій та установ комунальної форми власності

1. Фінансові ресурси підприємств, організацій та установ комунальної форми власності (надалі – комунальні суб'єкти) відокремлені від міського бюджету м.Львова, а тому планування, управління та контроль за ними здійснюється у самостійному порядку.

2. За обсягом бюджетної підтримки комунальних суб'єктів можна розділити на три групи:

2.1. Повністю фінансуються за рахунок міського бюджету м.Львова (установи охорони здоров'я, освіти тощо).

2.2. Частково фінансуються за рахунок міського бюджету м.Львова (установи культури, підприємства громадського транспорту тощо).

2.3. Функціонують на принципі самоокупності (комунальні підприємства з обслуговування житлового фонду тощо).

3. Міська рада може підтримати фінансові ресурси комунальних підприємств через гарантування (поручительства) перед кредиторами за зобов'язаннями останніх.

4. Формування певної частини доходів міського бюджету м.Львова за рахунок фінансових ресурсів комунальних установ здійснюється через надходження коштів від оренди і приватизації майна комунальних установ, відрахування частини прибутку за результатами господарської діяльності комунальних підприємств, податкових та інших надходжень до міського бюджету м.Львова та цільових фондів.

Стаття 45. Матеріальна основа територіальної громади міста

1. Матеріальна основа територіальної громади міста – це сукупність матеріальних ресурсів та прав на них, за допомогою яких забезпечується реалізація завдань і функцій міського самоврядування.

2. До складу матеріальних ресурсів територіальної громади входять:

2.1. Об'єкти права комунальної власності (майно та майнові права, земля та природні ресурси, підприємства, організації, заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування тощо).

2.2. Об'єкти права спільної власності територіальних громад Львівської області.

Стаття 46. Управління об'єктами права комунальної власності

1. Територіальна громада міста в особі міської ради володіє, користується та розпоряджається об'єктами права комунальної власності, у тому числі може передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, передавати у заставу.

2. Міська рада може делегувати частину повноважень щодо управління об'єктами права комунальної власності профільним виконавчим органам (у сфері землі і природних ресурсів, об'єктів нерухомості, корпоративних прав тощо).

3. Управління об'єктами права комунальної власності повинно здійснюватись на засадах:

3.1. Формування реєстру об'єктів та суб'єктів комунальної власності, запровадження системи моніторингу щодо таких об'єктів.

3.2. Визначення ринкової вартості об'єктів комунальної власності, розрахованої з врахуванням подальшої долі об'єкта, що оцінюється, його комерційних властивостей та соціальної значимості.

3.3. Відкритості інформації про процедури отримання об'єктів комунальної власності у власність чи користування та про переліки об'єктів, що передаються.

3.4. Використання найбільш ефективних конкурентних механізмів розподілу комунального майна (виділення земельних ділянок і здача в оренду нежитлових приміщень за конкурсною процедурою тощо).

3.5. Забезпечення бюджетного фінансування об'єктів комунальної власності, метою діяльності яких є надання послуг соціального характеру (організації, заклади культури, освіти, спорту, охорони здоров'я, науки, соціального обслуговування тощо).

3.6. Передачі об'єктів комунальної власності, функціонування яких безпосередньо не пов'язано з виконанням соціальних завдань, до комерційного управління з метою забезпечення їх рентабельності та прибутковості.

3.7. Спрощення та уніфікація процедур надання в оренду землі та об'єктів нерухомості міста.

Стаття 47. Особливості управління землею та іншим нерухомим майном територіальної громади міста

1. З метою ефективного здійснення функцій щодо управління нерухомим майном та землею територіальної громади міська рада:

1.1. Створює профільні виконавчі органи відповідно у сфері земельних відносин та нерухомого майна.

1.2. Визначає порядок здійснення профільними виконавчими органами повноважень щодо управління нерухомим майном та землею, зокрема функцій орендодавця.

1.3. Визначає порядок передачі в оренду нерухомого майна та землі, порядок приватизації нерухомого майна.

1.4. Встановлює процедуру проведення конкурсів щодо передачі в оренду нерухомого майна, зокрема для окремих категорій учасників.

1.5. Затверджує перелік нерухомого майна, яке підлягає та не підлягає приватизації, і визначає способи приватизації.

1.6. Визначає порядок контролю за виконанням угод і договорів купівлі-продажу, оренди, передання у користування та у відповідних випадках своєчасно ініціювати питання повернення майна у комунальну власність.

1.7. Заслуховує звіти профільних виконавчих органів про здійснення ними повноважень щодо управління нерухомим майном та землею.

2. Право комунальної власності територіальної громади захищається на рівних умовах з правами власності інших суб'єктів.

Стаття 48. Комунальні підприємства та корпоративні права територіальної громади

1. Міська рада може утворювати на основі відокремленої частини комунальної власності або із залученням майна цієї власності різні за організаційними формами види підприємств чи інших суб'єктів господарювання, а саме:

1.1. Комунальні унітарні підприємства, тобто підприємства, що створюються на базі відокремленої частини комунальної власності і чий статутний фонд не поділений на частки, акції, паї тощо.

1.2. Господарські (підприємницькі) товариства, які створюються спільно з іншими партнерами і територіальна громада володіє лише часткою у статутному фонді створених товариств, тобто має корпоративні права.

2. Комунальні унітарні підприємства виконують свою діяльність, базуючись на праві господарського відання або праві оперативного управління, а господарські товариства – на праві власності.

3. Міська рада затверджує типовий статут комунального підприємства, а також положення про управління корпоративними правами територіальної громади.

4. Статут комунального унітарного підприємства затверджує профільний виконавчий орган міської ради, до сфери управління якого входить комунальне підприємство.

Статут господарського товариства затверджується рішенням загальних зборів засновників.

5. Статутом суб'єкта господарювання визначається найменування, мета і предмет діяльності такого суб'єкта, розмір і порядок створення статутного та інших фондів, порядок розподілу прибутків і збитків, органи управління і контролю, умови реорганізації та ліквідації суб'єкта господарювання, а також інші відомості, пов'язані з особливостями організаційної форми суб'єкта господарювання.

6. Діяльність підприємств комунальної власності має базуватися на таких засадах:

6.1. Запровадження регулярного планування господарської діяльності.

6.2. Регулярного оприлюднення показників господарського та фінансового планування.

6.3. Щорічного звітування за підсумками діяльності, а також щодо стану справ на підприємстві.

Порядок звітування і форму звіту затверджує виконавчий комітет.

7. З метою захисту підприємств комунальної власності та недопущення випадків заволодіння ними через застосування процедур банкрутства міська рада може затвердити перелік комунальних підприємств, на які не поширюються норми чинного законодавства про банкрутство.